Modul Prve aktivnost

Lekcija 2

Aktivnosti pretakanja i presipanja

U sekciji Prve aktivnosti nećeš naći aktivnosti raspoređene prema Montessori područjima, već one koje dodajem nakon što vidim da ih roditelji, koji su na početku svojeg Montessori putovanja, iznimno vole i u njima uživaju.

Napomena: materijal se uvijek prenosi slijeva nadesno jer tako pratimo smjer pisanja.

1) Presipanje slanutka/graha (krupniji materijal)

Dob: 18 mjeseci +

Aktivnost ponuditi tek kada je dijete završilo oralnu fazu i više ne stavlja sitne predmete u usta.

Materijali: dvije male staklene posudice, manja količina slanutka ili graha, pladanj; po želji žličica za stariju djecu.

Cilj: koordinacija pokreta, koncentracija, opažanje uzroka i posljedice, razvoj samostalnosti.

Opis: ovo je jedna od najjednostavnijih prvih Montessori aktivnosti, a djeca je često jako vole jer odmah vide rezultat svojeg pokreta. U jednu posudicu stavi malu količinu slanutka ili graha, a druga neka ostane prazna. Posudice stavi na pladanj i pokaži djetetu polako kako se sadržaj pretače iz jedne posudice u drugu. Pokret neka bude spor, miran i jasan: objema rukama primi posudicu, lagano je nagni i pričekaj da zrna prijeđu u drugu posudu. Zatim vrati posudicu na mjesto i pozovi dijete da pokuša samo.

Za stariju djecu možeš dodati žličicu pa aktivnost postaje preciznija: dijete žličicom prenosi zrna iz jedne posudice u drugu.

Objašnjenje: ova aktivnost razvija kontrolu pokreta jer dijete mora uskladiti snagu, smjer i brzinu naginjanja posude. Ako nagne prebrzo, zrna će ispasti; ako nagne presporo, neće se ništa dogoditi. Upravo zato dijete prirodno uči opažati posljedice vlastitog pokreta.

Pladanj ima važnu ulogu jer ograničava prostor aktivnosti i pomaže djetetu da samo uoči pogrešku. Ako nekoliko zrna ispadne, dijete ih može vratiti natrag u posudicu. Na taj način aktivnost ne služi samo razvoju motorike, nego i razvoju pažnje, reda i samostalnosti.

2) Pretakanje vode

Dob: 18 mjeseci+

Materijali: pladanj, dva mala vrča, mala količina vode, spužvica ili krpica za brisanje.

Cilj: koordinacija pokreta, preciznost, koncentracija, samostalnost, opažanje uzroka i posljedice.

Opis: ovo je klasična Montessori aktivnost u kojoj dijete vježba pažljivo pretakanje vode iz jednog vrča u drugi. U jedan vrč ulij malu količinu vode, a drugi neka ostane prazan. Pokaži djetetu kako jednom rukom držiš ručku, a drugom po potrebi pridržavaš vrč. Polako nagni vrč i pretoči vodu u drugi.

Kad je prvi vrč prazan, možeš reći: “Prazno.” Kad se drugi napuni, reci: “Puno.”

Važno: *ako je dijete mlađe ili primijetiš da riječi nisu potrebne, prezentaciju možeš izvesti i u tišini.*

Zatim pokaži kako se voda vraća natrag u prvi vrč. Pokret neka bude miran i spor kako bi dijete moglo pratiti smjer i brzinu vode.

Objašnjenje: ova aktivnost razvija kontrolu pokreta jer dijete mora uskladiti nagib vrča i brzinu točenja. Ako se voda prolije, spužvica je dio aktivnosti: dijete može samo obrisati pladanj i nastaviti. Tako uči da pogreška nije problem, nego dio rada.

3) Pretakanje sa lijevkom

Dob: 3+

Materijali: pladanj, mali vrč s uskim otvorom, vrč ili posuda sa širokim otvorom, lijevak, mala količina vode, krpica za brisanje.

Cilj: koordinacija pokreta, preciznost, koncentracija, samostalnost, opažanje uzroka i posljedice.

Opis: ovo je aktivnost u kojoj dijete vježba pažljivo pretakanje vode. Najprije pokaži kako se voda iz malog vrča s uskim otvorom polako pretače u vrč sa širokim otvorom. Pokret neka bude miran i spor, kako bi dijete moglo pratiti smjer i brzinu vode.

Zatim pokaži kako se voda vraća natrag u manji vrč. Budući da je otvor uži, sada je potreban lijevak. Dijete tako odmah vidi zašto nam neki alat pomaže: “Aha, kroz široki otvor mogu lakše uliti vodu, a za uski otvor trebam lijevak.”

Objašnjenje: ova aktivnost razvija kontrolu pokreta jer dijete mora uskladiti nagib vrča, brzinu točenja i položaj lijevka. Ako se voda prolije, krpica je dio aktivnosti: dijete može samo obrisati pladanj i nastaviti. Tako uči da pogreška nije problem, nego dio rada.

4) Prenošenje žlicom (sitniji materijal)

Dob: 3+

Aktivnost ponuditi tek kada dijete više ne stavlja sitne predmete u usta.

Materijali: pladanj, dvije zdjelice, sitniji suhi materijal poput leće, riže ili sitne tjestenine, mala žlica.

Cilj: koordinacija pokreta, preciznost, koncentracija, kontrola šake i prstiju, samostalnost.

Opis: ovo je aktivnost u kojoj dijete vježba prenošenje sitnijeg materijala iz jedne zdjelice u drugu pomoću žlice. U lijevu zdjelicu stavi malu količinu leće ili drugog sitnijeg materijala, a desna zdjelica neka ostane prazna. Žlicu položi iznad zdjelica.

Pokaži djetetu polako kako žlicom zahvaćaš malu količinu materijala, prenosiš je do prazne zdjelice i pažljivo isprazniš žlicu. Pokret neka bude miran i spor kako bi dijete moglo pratiti cijeli tijek: zahvatiti, prenijeti, isprazniti.

Objašnjenje: ova aktivnost razvija preciznost jer dijete mora uskladiti pokret ruke, položaj žlice i količinu materijala koju prenosi. Sitniji materijal traži više pažnje od krupnijeg, pa dijete prirodno vježba koncentraciju i kontrolu pokreta.

Ako materijal ispadne, pladanj pomaže djetetu da samo uoči pogrešku i vrati zrnca natrag. Tako uči da je pogreška dio rada, a ne razlog za prekid aktivnosti.